

หัวข้อคุณสมบัติ การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม:
หมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ และหมู่บ้านนาต้นจั่น จังหวัดสุโขทัย

ชื่อและนามสกุล นางสาวหทัย ปัญญาวัชรตระกูล

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงรุจิระ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สุธีธร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมลาย์

คุณสมบัตินี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561

คณะกรรมการสอบคุณสมบัติ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ เย็นจะบก)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงรุจิระ)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สุธีธร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมลาย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์)

.....ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษณา รุ่งโรจน์วณิชย์)

ข้อยุติ การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: หมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ และหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย

ผู้วิจัย นางสาวหฤทัย ปัญญาบุตรกุล รหัสนักศึกษา 4551500137 **ปริญญา** ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงรจิระ (2) รองศาสตราจารย์ ดร.นุสบา สุธีธร
 (3) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนตรี กรรพุมมาลย์ **ปีการศึกษา** 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ และหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย 2) เปรียบเทียบกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมทั้งสองแห่ง 3) เสนอแนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

การวิจัยนี้เป็นเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนแห่งละ 1 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง การสนทนากลุ่ม กลุ่มกรรมการแห่งละ 5 คน รวม 10 คน และกลุ่มชาวบ้านแห่งละ 10 คน รวม 20 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ และการสังเกตการณ์แบบมี ส่วนร่วมในชุมชนทั้งสองแห่ง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงเริ่มต้นใช้การสื่อสารไม่เป็นทางการมีทิศทางการสื่อสารแบบบนลงล่าง เน้นหาสารเน้นการสร้างรายได้และการพัฒนาสาธารณูปโภค ช่วงดำเนินการ ใช้การสื่อสารเป็นทางการและไม่เป็นทางการมีทิศทางแบบแนวราบและบนลงล่าง ช่วงธำรงรักษา ใช้การสื่อสารกลุ่มมีทิศทางแบบหลายทิศทาง เน้นหาสารเน้นการแก้ปัญหาภายนอก ส่วนชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย ช่วงเริ่มต้นใช้รูปแบบการสื่อสารไม่เป็นทางการมีทิศทางการสื่อสารแบบบนลงล่าง เน้นหาสารเน้นการสร้างรายได้จากสินค้าโอท็อป ช่วงดำเนินการ ใช้การสื่อสารเป็นทางการและไม่เป็นทางการมีทิศทางแบบแนวราบและบนลงล่าง ช่วงธำรงรักษาใช้รูปแบบการสื่อสารกลุ่มแบบหลายทิศทาง เน้นหาสารเน้นการแก้ปัญหาภายในชุมชน 2) เปรียบเทียบกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม พบว่า รูปแบบและทิศทางการสื่อสารของชุมชนทั้งสองแห่งเหมือนกัน เน้นหาสารมีความแตกต่างกัน คือ ชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ ช่วงเริ่มต้นเน้นการสร้างรายได้และการพัฒนาสาธารณูปโภค ช่วงธำรงรักษาเน้นแก้ปัญหาภายนอก ชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย ช่วงเริ่มต้นเน้นพัฒนาผ้าทอหมักโคลนซึ่งเป็นสินค้าโอท็อปของชุมชน ช่วงธำรงรักษาเน้นแก้ปัญหาภายในชุมชน และ 3) แนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การสื่อสารให้ข้อมูลข่าวสาร ใช้รูปแบบการสื่อสารแบบไม่เป็นทางการมีทิศทางแบบบนลงล่าง ระยะที่ 2 การสื่อสารแบบปรึกษาหารือกับชาวบ้าน รูปแบบการสื่อสารแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการมีทิศทางแนวราบและล่างขึ้นบน ระยะที่ 3 การสื่อสารกลุ่มมีทิศทางการสื่อสารแบบหลายทิศทางที่กระจายอำนาจการสื่อสารให้ชาวบ้านทุกคนในชุมชนมีส่วนร่วม

คำสำคัญ การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปอง หมู่บ้านนาต้นจัน

Dissertation title: Participatory Communication in the Cultural Tourism Communities: Mae Kam Pong Village, Chiang Mai Province, and Na Ton Chan Village, Sukhothai Province

Researcher: Miss Hareuthai Panyarvuttrakul; **ID:** 4551500137;

Degree: Doctor of Philosophy (Communication Arts);

Dissertation advisors: (1) Dr.Monwipa Wongrujira, Assistant Professor; (2) Dr.Bussaba Suteetorn, Associate Professor; (3) Dr. Montri Kunphoommarl, Assistant Professor;

Academic year: 2017

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the process of participatory communication in the cultural tourism communities of Mae Kam Pong Village, Chiang Mai Province, and Na Ton Chan Village, Sukhothai Province; 2) to compare the process of participatory communication in those two communities; and 3) to recommend approaches for developing participatory communication in cultural tourism communities.

This was a qualitative research, data were collected through interviews with one community leader in each community, chosen through purposive sampling; through focus group discussions with five committee members from each community (total 10) and with ten local residents from each community (total 20), chosen through snowball sampling; and through participatory observation in both communities. Data were analyzed through descriptive analysis.

The results showed that 1) in Mae Kam Pong Village, in the beginning period of participatory communication for cultural tourism, communication was informal and top-to-bottom, and most of the content was about generating income and developing infrastructure. During the operations period, both formal and informal communications were used with both horizontal and top-to-bottom directions. During the maintenance period, communication was multi-directional group communication and most of the content was about solving the problems of outside investors. In Na Ton Chan Village, in the beginning period of participatory communication for cultural tourism, communication was informal and top-to-bottom, and most of the content was about generating income from the sale of OTOP products. During the operations period, both formal and informal communications were used with both horizontal and top-to-bottom directions. During the maintenance period, communication was multi-directional group communication and most of the content was about solving internal problems in the community. 2) A comparison of participatory communication in the two cultural tourism villages showed that the forms and directions of communication were the same in both but there were some differences in the content. In Mae Kam Pong Village, in the beginning period most of the content was about generating income and developing infrastructure and during the maintenance period most of the content was about solving problems involving external capital. In Na Ton Chan Village, in the beginning the content was about the main OTOP product of woven textiles made with a mud dying technique, and during the maintenance period, the content was about solving problems within the community. 3) Recommended approaches for developing participatory communications in cultural tourism communities can be divided into three phases. For the first phase of giving news and information, communications should be informal and top-to-bottom. For the second phase of consultation with local people, both formal and informal communications should be utilized, with both horizontal and top-to-bottom communications. In the third phase of group communications, communications should be multi-directional and decentralized so that everyone in the community participates.

Keywords: Participatory communications, Cultural tourism communities, Mae Kam Bong Village, Na Ton Chan Village

กิตติกรรมประกาศ

คุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณา และความเมตตาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงรุจิระ สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำและติดตามการทำคุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ พ่อหลวงธีรเมศวร์ ขจรรัตนภิรมย์ ชาวบ้านในชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ และคุณเสงี่ยม แสงวาลก ชุมชนบ้านในชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัยทุกท่าน ที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ครอบครัวโดยเฉพาะคุณแม่ดวงใจ ปัญญาวุธตระกูล ที่ให้การสนับสนุนให้กำลังใจในทุกเรื่อง และคณาจารย์สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำคุษฎีนิพนธ์ในครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การช่วยเหลือตลอดมา

हत्य पण्यवृत्तक

मकराम 2560

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	6
วัตถุประสงค์การวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม	11
แนวคิดการบริหารจัดการชุมชน	23
การท่องเที่ยวโดยชุมชน	26
บริบทชุมชน	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
ผู้ให้ข้อมูลหลักและหน่วยในการวิเคราะห์	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล	59
การตรวจสอบเครื่องมือ	60
การวิเคราะห์ข้อมูล	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยว	
เชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่.....	62
ช่วงเริ่มต้นปี พ.ศ. 2540 – 2545.....	62
ช่วงดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2546 - 2552.....	74
ช่วงธำรงรักษา ปี พ.ศ. 2552 - 2559.....	90
บทที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	
หมู่บ้านนาต้นจั่น จังหวัดสุโขทัย.....	104
ช่วงเริ่มต้นปี พ.ศ. 2540 – 2545.....	104
ช่วงดำเนินงาน ปี พ.ศ. 2546 - 2552.....	116
ช่วงธำรงรักษา ปี พ.ศ. 2552 – 2559.....	131
บทที่ 6 เปรียบเทียบกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน	
ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	149
บทที่ 7 แนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	172
บทที่ 8 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	187
สรุปผลการวิจัย.....	187
อภิปรายผล.....	194
ข้อเสนอแนะ.....	203
บรรณานุกรม.....	206
ภาคผนวก.....	213
ประวัติผู้วิจัย.....	221

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	รูปแบบและแนวคิดการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตามกระบวนการทัศน์การพัฒนา..... 13
ตารางที่ 2.2	กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม..... 16
ตารางที่ 6.1	เปรียบเทียบบริบทชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านนาต้นจัน..... 150
ตารางที่ 6.2	เปรียบเทียบพัฒนาการของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านนาต้นจัน..... 152
ตารางที่ 6.3	เปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านนาต้นจัน..... 157
ตารางที่ 6.4	เปรียบเทียบประเด็นเนื้อหาสารในช่วงเริ่มต้นของชุมชนทั้งสองแห่ง..... 162
ตารางที่ 6.5	เปรียบเทียบประเด็นเนื้อหาสารในช่วงดำเนินการของชุมชนทั้งสองแห่ง..... 163
ตารางที่ 6.6	เปรียบเทียบประเด็นเนื้อหาสารในช่วงธำรงรักษาของชุมชนทั้งสองแห่ง..... 164
ตารางที่ 7.1	เปรียบเทียบรูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่และหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย..... 173
ตารางที่ 7.2	เปรียบเทียบประเด็นเนื้อหาสารของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง จังหวัดเชียงใหม่ และหมู่บ้านนาต้นจัน จังหวัดสุโขทัย..... 182
ตารางที่ 7.3	แนวทางเนื้อหาสารในการดำเนินงานชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม..... 183

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน.....	20
ภาพที่ 2.2 กระบวนการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	33
ภาพที่ 2.3 เส้นทางเข้าหมู่บ้านแม่กำปอง.....	36
ภาพที่ 2.4 บริเวณหน้าหมู่บ้านแม่กำปอง.....	36
ภาพที่ 2.5 ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้านแม่กำปอง.....	37
ภาพที่ 2.6 ลักษณะบ้านเรือนของหมู่บ้านแม่กำปอง.....	38
ภาพที่ 2.7 แผนที่เส้นทางภายในหมู่บ้านแม่กำปอง.....	38
ภาพที่ 2.8 เส้นทางภายในหมู่บ้านแม่กำปอง.....	39
ภาพที่ 2.9 อาชีพหลักปลูกเมือง.....	39
ภาพที่ 2.10 น้ำตกแม่กำปอง.....	41
ภาพที่ 2.11 โรงคั่วกาแฟและกาแฟสำเร็จของรูปหมู่บ้านแม่กำปอง.....	41
ภาพที่ 2.12 ของที่ระลึกจากใบชาแห้ง.....	42
ภาพที่ 2.13 บริเวณทางเข้าหมู่บ้านนาต้นจั่น.....	43
ภาพที่ 2.14 เส้นทางภายในหมู่บ้านนาต้นจั่น.....	45
ภาพที่ 2.15 สภาพบ้านเรือนในหมู่บ้านนาต้นจั่น.....	45
ภาพที่ 2.16 แผนที่เส้นทางภายในหมู่บ้านนาต้นจั่น.....	46
ภาพที่ 2.17 ข้าวเปิบอาหารพื้นเมือง.....	46
ภาพที่ 2.18 จุดชมวิวยอดดอย.....	47
ภาพที่ 2.19 ผ้าหมักโคลน.....	47
ภาพที่ 2.20 เฟอร์นิเจอร์จากตอไม้.....	48
ภาพที่ 2.21 ตุ๊กตาบาร์โหนด.....	48
ภาพที่ 4.1 พ่อหลวงธีรเมศวร์ ขจรรัตนภิรมย์ (แกนนำหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแม่กำปอง).....	63
ภาพที่ 4.2 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปองในช่วงเริ่มต้น.....	71

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.3 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปองช่วงเริ่มต้น.....	73
ภาพที่ 4.4 การทำพิธีบายศรีสู่ขวัญ (ฮ้องขวัญมัดมือ) แก่นักท่องเที่ยว.....	82
ภาพที่ 4.5 การแสดงดนตรีพื้นเมือง (สะล้อซอซึง).....	83
ภาพที่ 4.6 อาหารพื้นบ้านแก่นักท่องเที่ยว.....	83
ภาพที่ 4.7 การแสดงฟ้อนพื้นเมืองของเยาวชนในหมู่บ้าน.....	84
ภาพที่ 4.8 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปองในช่วงดำเนินการ.....	86
ภาพที่ 4.9 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง ช่วงดำเนินงาน.....	89
ภาพที่ 4.10 ชาวบ้านช่วยกันปรับปรุงพื้นที่จอยครด.....	92
ภาพที่ 4.11 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปองในช่วงธำรงรักษา.....	100
ภาพที่ 4.12 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง ช่วงธำรงรักษา.....	102
ภาพที่ 5.1 นางเสี่ยม แสงลาก เป็นแกนนำหลัก.....	105
ภาพที่ 5.2 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันในช่วงเริ่มต้น.....	113
ภาพที่ 5.3 การสื่อสารภายในชุมชนเพื่อเผยแพร่แนวคิดการก่อตั้งสหกรณ์ทอผ้า.....	114
ภาพที่ 5.4 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันช่วงเริ่มต้น.....	115
ภาพที่ 5.5 ชมวิถีชีวิตอาชีพ.....	123
ภาพที่ 5.6 อาหารพื้นบ้านสำหรับนักท่องเที่ยว.....	124
ภาพที่ 5.7 นักท่องเที่ยวชมการสาธิตทอผ้าหมักโคลน.....	124
ภาพที่ 5.8 วงดนตรีไทยกลุ่มเยาวชนหมู่บ้านนาต้นจัน.....	126
ภาพที่ 5.9 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันในช่วงดำเนินการ.....	128

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.10 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันทน์ช่วงดำเนินงาน.....	130
ภาพที่ 5.11 ปรับปรุงหน้าบ้านโฮมสเตย์ให้ทันสมัย.....	134
ภาพที่ 5.12 ตกแต่งโฮมสเตย์ต้อนรับนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่.....	134
ภาพที่ 5.13 ตลาดสามแยกย้อนยุคที่ชุมชนท่องเที่ยวนาต้นจันทน์.....	141
ภาพที่ 5.14 คัดแปลงเกวียนไถนาเป็นรถรับนักท่องเที่ยว.....	142
ภาพที่ 5.15 ระดับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันทน์ช่วงธำรงรักษา.....	145
ภาพที่ 5.16 การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านนาต้นจันทน์ช่วงธำรงรักษา.....	147
ภาพที่ 6.1 พัฒนาการของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหมู่บ้านแม่กำปอง และหมู่บ้านนาต้นจันทน์.....	154
ภาพที่ 6.2 ทิศทางการสื่อสารกลุ่มของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	158
ภาพที่ 6.3 รูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมู่บ้านแม่กำปองและหมู่บ้านนาต้นจันทน์.....	160
ภาพที่ 6.4 ประเด็นเนื้อหาสาระเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชนท่องเที่ยวทั้งสองแห่ง.....	161
ภาพที่ 6.5 เครื่องมือและความถี่การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชน ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	168
ภาพที่ 7.1 กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	176
ภาพที่ 7.2 ทิศทางการสื่อสารกลุ่มของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	178
ภาพที่ 7.3 เครื่องมือและความถี่การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	180
ภาพที่ 8.1 แนวทางการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมของชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	194